

ת"פ 43664/06/16 - מדינת ישראל נגד מונתצר מסוודה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 43664-06-16 מדינת ישראל נ' מסוודה
בפני כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד אפרת פילזר
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

מונתצר מסוודה

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רזנטל

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: החוק), ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274 בצירוף סעיף 25 לחוק, והתפרעות פי סעיף 152 לחוק. מדובר באירוע מיום 17.12.14 בשכונת עיסוויה, במהלכה יודו אבנים ובקבוקי תבערה (להלן: בקת"בים) לעבר כוחות משטרה ומג"ב שהיו במקום. בכתב האישום נטען כי הנאשם היה חלק מקבוצת המתפרעים, ויידה מספר אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כח מג"ב ממרחק של 50 מטר. הנאשם כפר בכתב האישום וטען כי לא היה חלק מקבוצת המפגינים, וכי נעצר כאשר היה בדרך לצאת מביתו.

לנוכח תשובת הנאשם לכתב האישום נקבע התיק להוכחות.

מטעם המאשימה העידו שלושה שוטרים שנכחו במקום האירוע, והנאשם העיד להגנתו. כמו כן הוגשו הודעת הנאשם במשטרה (ת/1), תמונתו כפי שצולמה בתחנת המשטרה מיד לאחר מעצרו (ת/2) וכן תרשים מקום האירוע והודעת אחד העדים במשטרה, כפי שאפרט בהמשך.

ראיות התביעה

2. **רס"ל ירדן בסה** משרת כיום ביחידת בילוש, ובזמן האירוע שירת במג"ב בכח עתודה ששימש לתגבור בירושלים. בעדותו (עמ' 6 ואילך) תיאר את כניסת הכח לכפר עיסוויה, לאחר דיווח על אירועי ידוי אבנים ובקת"בים. הכח נכנס בשני טורים ונתקל ב"בלגאן של אבנים, בקת"בים בוערים על הרצפה" (עמ' 6 שורות 29, 30). העד תיאר, בעמ' 7, כי זיהה בחור לבוש נעליים ומכנסיים שחורים, קפוצ'ון שחור וכובע ירוק, ורעול פנים, שיידה מתוך סימטה במרחק של 35-40 מטר. הוא תיאר את הבחור כמי שעמד בכניסה לסימטה, והיה מיידה, חוזר אחורה (דהיינו לסימטה), ושוב מיידה וחוזר אחורה. לדבריו זיהה את הבחור זורק אבנים ובקת"ב אחד לכיוון השוטרים. לאחר זריקת הבקת"ב הכח התקרב

אליו, והבחור שהבחין בשוטרים נכנס לסימטה כשהשוטרים בעקבותיו. בהתפצלות הסימטה פנה הבחור שמאלה, כשהשוטרים "ממש קרובים" אליו, וקשר העין נותק רק למשך כעשר שניות כשפנה שמאלה בהתפצלות. השוטר ראה את הבחור נכנס דרך דלת ברזל עם חלונות זכוכית קטנים, השוטרים רצו אחריו וראו אותו נכנס דרך דלת נוספת, דלת הכניסה לבית. עוד לפני שסגר אחריו את הדלת השוטרים הגיעו למקום ועצרו אותו, תוך שימוש בכח סביר בשל התנגדותו לאיזוק (עמ' 7 שורות 10-17).

3. העד הוסיף כי בתחילת המרדף היה הבחור עם רעלה, ומהשלב בו הגיעו לסימטה המתפצלת נראה ללא הרעלה. הוא הוסיף כי במהלך המרדף קלט תנועת יד של הבחור שנראתה לו כזריקה, והניח כי הבחור זרק את הרעלה, אולם הוא ראה את תנועת היד בלבד ולא את זריקת הרעלה. בסריקה שבוצעה לאחר המעצר לא נמצאה הרעלה (עמ' 7, 8). בחקירתו הנגדית הבהיר העד כי הסריקה שבוצעה היתה "סריקה זריזה עם העיניים" (עמ' 9 שורה 34).

באשר לפרטי אירוע היידוי תיאר בסה כי הסימטה נמצאת במרחק של כ-70, 80 מטר מתחנת הדלק שבה התרכז כח מג"ב, הוא וחבריו עמדו במרחק של 50, 60 מטר מהזורק, והבקת"ב שנזרק היה במרחק של 40, 50 מטר מכל שוטר (נראה שהכוונה למרחק מהשוטר הקרוב ביותר אל הבקת"ב - ח.מ.ק.). הוא הוסיף כי במקום היו מתפרעים רבים, כשהבחור שתיאר עמד בכניסה הראשונה של הסימטה צמוד לחומה ואחרים עמדו מאחוריו, מחוץ לסימטה. במקום היתה כל העת תנועה, כך שאחד, שניים או שלושה אנשים יצאו ונכנסו אל הסימטה וממנה. (עמ' 8 שורות 1-22). באשר לזיהוי העצור כבחור שנראה מידה אבנים העיד העד כי זיהה אותו על פי כובע "שאי אפשר להתעלם ממנו" בצבע ירוק (עמ' 8 שורות 23, 33).

בחקירתו הנגדית הוסיף העד כי החל לרדוף אחר הבחור בסימטה כשהיה במרחק של פחות מ-20 מטר ממנו (עמ' 9 שורה 13), וכן השיב כי אינו יכול לזהות אחרים שנכחו במקום או לתאר את לבושם כיון שלא רץ אחריהם (עמ' 10).

4. **פקד רותם דאי** היא כיום מפקדת שיטור עירוני, ובזמן האירוע שירתה כמפקדת צוות במג"ב חוף שהגיע לתגבור בירושלים. היא תיארה את כניסתו והימצאותו של כח מג"ב בכפר, כאשר המפקד החליט על ניתוק ומייד החלו מספר תושבים לזרוק אבנים. לדבריה מישוה זיהה בחור שזורק אבנים מתוך סימטה והם החלו לרוץ לכיוונו. היא עצמה ראתה בחור שזורק אבנים מתוך סימטה, כשהוא נמצא בסמוך לסימטה, ושאר הזורקים היו בהמשך הרחוב אחרי הסימטה (עמ' 11). העדה אישרה שרטוט המתאר את המקום (היא לא זכרה אם שרטטה אותו בעצמה אך אין חשיבות לעובדה זו), ועליו סימנה את מקום הימצאו של הבחור שראתה בפתח הסימטה, ומספר אנשים נוספים במקום סמוך לפתח הסימטה (ת/3). העדה אישרה את דבריה בהודעה במשטרה, כי המרחק בין הכח שלה לבין החשוד היה כ-60 מטרים והמרחק בין אנשים אחרים לכח שלה היה בין 70 ל-100 מטרים. היא הוסיפה כי ראתה את הבחור שנראה לה צעיר זורק אבנים בגודל כף יד, ולא זכרה כמה אבנים זרק. השוטרים החלו לרוץ לכיוונו וכשהבחין בהם הוא ברח לסימטה (עמ' 11).

5. דאי העידה כי זיהתה בוודאות את זורק האבנים. היא תיארה את לבושו כחולצה שחורה או סוויטשירט שחור עם פס בצבע כחול בהיר ורעלה על הפנים (עמ' 12). גם עדה זו תיארה מרדף בסימטה אחר החשוד, תוך איבוד קשר עין למשך שניות אחדות, ולאחר מכן זיהוי של הבחור כשהגיע לדלת, שם נעצר תוך שהוא מגלה התנגדות (עמ' 12).

בחקירה הנגדית חזרה העדה על כך שראתה את הבחור זורק אבנים מספק פעמים. היא הבהירה שלא ראתה אותו מתכופף ומרים אבן מהרצפה אך ראתה את הפעולה של הנפת היד וזריקת האבן. כשנשאלה על נוכחות של

אנשים אחרים השיבה שלא היה אחרים על ידו, וכי ראתה רק את הנאשם בסימטה (עמ' 13). כמו כן חזרה על כך שזיהתה את הנאשם על פי לבושו, אך לא אישרה את טענת הסניגור שמידה האבנים לבש קפוצ'ון ירוק, אלא בגד כהה עם פס. היא הבהירה שיכלה לראות את הפס הבהיר ממרחק של כ-60 מטר, שכן ראייתה טובה והיא אף קולעת למטרה ממרחק ללא משקפת (עמ' 13).

6. רס"ר אלי דוכובני משרת כיום בבסיס הדרכה ובזמן האירוע שירת ביחידה מבצעית במג"ב, אשר שימשה ככח תגבור וטיפול באירועי הפרות הסדר. הוא עצמו נשא רובה ספוג, אחד האמצעים המיוחדים לטיפול בהפרות סדר קשות (עדויות בעמ' 14). הוא תיאר את יחידתו שנכנסה אל הכפר יחד עם כח מיחידה נוספת, ונתקלה ברעולי פנים שזרקו אבנים ובקת"בים. העד עצמו היה בכח הסוגר בשל האמצעי המיוחד שהיה ברשותו, והבחין ברעול פנים המיידה לעברו בקת"ב מטווח של 80-100 מטר, טווח שלא סיכן אותו ושהאמצעי שברשותו לא היה יעיל בו. העד הבהיר כי זיהה את הצעיר שבלט בשל הרעלה והקפוצ'ון הירוק, והוסיף כי מלבדם לבש הצעיר מכנסיים ונעליים שחורות, ומראהו היה בולט. הוא הוסיף ותיאר כי הצעיר נכנס לסימטה, הוא רץ לעבר הסימטה ואיבד קשר עין למספר שניות. לדברי העד הציוד הכבד שנשא הקשה על יכולת הריצה שלו, וגרם לכך שהגיע אחרון לסיום המרדף כשהשוטרים האחרים היו כבר בתהליך כבילתו של העצור שהתנגד לכך (עמ' 15).

בחקירה הנגדית חזר דוכובני על תיאור לבושו של החשוד - מכנסיים שחורים, בגדים כהים, שחורים, נעליים, קפוצ'ון וכובע ירוק, ורעלה שחורה על הפנים (עמ' 15). לגבי הפעולות שביצע החשוד מסר העד כי לא ראה אותו מתכופף אלא מיידה בקת"ב. בהמשך תיאר כי החשוד התחבא מאחורי מכונית, וכשהתברר שאינו זוכר את האירוע הוגשה הודעתו במשטרה. בהודעה, נ/1, תיאר את עיקרי העובדות עליהן העיד.

ראיות ההגנה

7. הנאשם בחר להעיד להגנתו. על פי עדותו, הוא שהה בבוקר האירוע לבדו בביתו שבסימטה. כשיצא מהבית ועמד לצאת לרחוב פגש בחיילים רבים. הוא סגר את הדלת וחזר לביתו, אולם החיילים השיגו אותו ודחפו את הדלת. הנאשם הכחיש את הטענה שזרק אבנים או בקבוקים, ואת היותו רעול פנים (עמ' 17).

בחקירתו הראשית נשאל הנאשם אם בזמן שהותו בבית ידע על המתרחש בחוץ. הוא הכחיש וטען כי לא ידע מה מתרחש בחוץ (עמ' 17 שורות 25, 26). בחקירתו הנגדית העיד כי שמע בלגאן בחוץ ויצא לראות מה יש שם (עמ' 19 שורה 2, עמ' 20 שורה 28). הנאשם תיאר את מיקום ביתו בסימטה הצדדית, בפניה השמאלית שלה (עמ' 18 שורות 12, 13), וכן תיאר את הכניסה לבית - שער כניסה לבניין מברזל עם חלונות זכוכית ולאחר מכן כניסה לדלת הבית שלו (עמ' 18 שורה 30). כמו כן העיד כי בזמן האירוע לא היה אדם נוסף בסימטה מלבד השוטרים (עמ' 21).

8. בהודעה במשטרה ת/1 מיום 17.12.14 מסר הנאשם גירסה דומה לזו שמסר בעדותו בבית המשפט. הוא תיאר כי נח ואכל בביתו, ובשעה 11:00 או 12:00 פתח את דלת הבית לצאת, ומאחורי השמשות שבשער ראה חיילים לבושים שחור שהרימו עליו נשק גדול ואמרו לו לא לזוז. הם תפסו אותו, היכו אותו וקרעו את חולצתו. הנאשם אישר שלבש את הבגדים אותם לבש בזמן מעצרו. באשר להאשמות נגדו, הנאשם הכחיש זריקת אבנים ובקבוקי תבערה, הכחיש שברח מהשוטרים והכחיש שזרק את רעלת הפנים שהיתה עליו.

דין ומסקנות

9. התיאורים שמסרו שלושת העדים דומים ותואמים זה את זה בנוגע לקווים הכלליים של האירוע: קיומן של הפרת הסדר, ההבחנה בצעיר רעול פנים מיידה אבנים או בקת"בים לעבר כוחות מג"ב והמשטרה, הימצאותו של הצעיר בפתח הסימטה, המרדף אחריו ומעצרו בפתח ביתו. עם זאת, לגבי מספר נקודות קיימת אי התאמה בין העדויות השונות. אני סבורה שאין באי ההתאמות הקלות כדי לפגוע באמינות העדים או להטיל ספק לגבי השתלשלות האירועים, ואין בהן כדי להקים ספק סביר לגבי זהותו של הנאשם שבפני ואחריותו לאירוע, כפי שאפרט להלן.

10. **תיאור האדם שביצע את העבירות** - התיאורים שמסרו העדים לגבי מראהו של מיידה האבנים והבקבוקים לא היו זהים: העד ירדן בסה תיאר כובע ירוק ובגדים שחורים, רותם דאי תיארה קפוצון עם פס בהיר, אלי דוכובני תיאר קפוצ'ון ירוק. לכאורה קיימת אי התאמה בין התיאורים השונים, בעיקר בתיאור הקפוצ'ון שלבש הנאשם פעם כשחור ופעם כירוק. אולם עיון בתמונתו של הנאשם שצולמה מיד לאחר מעצרו, ת/2, מבהיר כי אין כל סתירה וכל התיאורים תואמים את מראהו של הנאשם שנעצר: בתמונה נראה הנאשם לבוש במכנסיים שחורים ובבגד עליון עם כובע, המתאים להגדרות סוּטְשִירט או קפוצ'ון. רוב רובו של הבגד שחור חלק, אולם בחלקו הקדמי קיים פס בהיר (המחולק לפסים צרים יותר בצבעים אפור, לבן ותכלת), והכובע המחובר אליו הוא בצבע ירוק בהיר. בגדיו של הנאשם מתאימים, איפוא, לכל התיאורים שמסרו העדים, שכן מרחוק נוצר רושם שבגדיו שחורים כולם, ובירידה לפרטים ניתן להבחין בפס הבהיר לרוחב הבגד וכן בכובע הקפוצ'ון הירוק. המילה קפוצ'ון עשויה לשמש לתיאור הבגד העליון כולו או לתיאור הכובע בלבד. כך שאין סתירה בין התיאורים שמסרו העדים לגבי לבושו ומראהו של מי שנצפה מיידה חפצים.

יתר על כן, העובדה שכל אחד מהעדים תיאר פרטים אחרים מהלבוש מגבירה את משקלן של העדויות, שכן היא מצביעה על כך שהעדויות מבוססות על התרשמות אישית של כל אחד מהעדים, ללא תיאום ביניהם. בהקשר זה יש להפנות לעדותה של רותם דאי, אשר העידה כי לא זכרה מי היו השוטרים האחרים שהיו שותפיה למרדף אחר הנאשם, ונזכרה בכך רק כשנפגשו בבית המשפט ביום ההוכחות (עמ' 13 שורה 25).

באשר ליכולת לזהות דוקא את לבושו של הנאשם ולא את מידי האבנים או הבקבוקים האחרים שנכחו במקום, ירדן בסה הבהיר כי אינו יודע מה לבשו אחרים משום שלא רדף אחריהם (עמ' 10 שורות 19-22). יש בסיס להבחנה בין היכולת לזהות מספר גדול של אנשים שנכחו במקום לבין זיהויו של אדם אחד שבו התמקדו העדים, ואחריו ניהלו מרדף.

11. **האם נזרקו אבנים או בקבוקים** - העד ירדן בסה העיד כי ראה את הנאשם זורק מספר אבנים ובקת"ב אחד (עמ' 7 שורה 4). העדה רותם דאי העידה על זריקת מספר אבנים (עמ' 11 שורה 33). העד אליק דוכובני העיד על זריקת בקת"ב אחד (עמ' 15 שורה 5, עמ' 16 שורה 8). גם במקרה זה אני סבורה שהבדלי הגרסאות אינם פוגמים במערך הראיות, שכן מדובר באירוע מתמשך שכלל יידוי של מספר חפצים. קיימת אפשרות סבירה שכל אחד מהעדים ראה מקטע מסוים של האירוע, ולא ראה את השניות שלפני או אחרי מקטע זה, כך שאחד העדים ראה יידוי מספר אבנים ובקת"ב, אחר ראה את יידוי הבקת"ב בלבד, והעדה הנוספת ראתה רק את יידוי האבנים. העדויות אינן בהכרח סותרות והן עשויות להשתלב זו בזו.

12. **מקומו של מיידה האבנים, המרחק בינו לבין הכוחות ונוכחות אנשים נוספים** - העדים תיארו את מקומו של הצעיר שיידה אבנים בפתח סימטה שבה נערך לאחר מכן המרדף אחריו. עם זאת, הם נקבו במספרים שונים בתיאור המרחק בין מיידה האבנים לבין הכוחות, כפי שפירטתי בתיאור העדויות. על אף שהעדים תיארו מרחקים שונים, אני סבורה שאין סתירות של ממש בין העדויות, מטעמים אחדים:

ראשית, העדים העידו שהצעיר שתואר כמיידה אבנים עמד בפתח הסימטה. המרחק ממיידה האבנים אינו

משמעותי כשלעצמו במקרה זה, והוא נועד לסייע בזיהוי ומיקומו של האדם שאליו התייחסו העדויות. כך, מרגע שניתן למקם את הצעיר במקום מסוים, בפתח הסימטה, הרי שאין משמעות להערכות המרחק.

שנית, על אף שקיימים פערים ניכרים בהערכות המרחק שמסרו העדים השונים, כל ההערכות נשארו בטווח של מספר עשרות מטרים. אף אחד מהעדים לא העריך את המרחק במטרים בודדים ולא במרחק של למעלה מ-100 מטר. השוטרים עצמם היו פרוסים בשטח, כפי שצוין בתרשים ת/3. כך שהמרחק מהסימטה לשוטר אחד אינו זהה למרחק בין הסימטה לבין שוטר אחר. מאחר שהאירוע דינאמי והשוטרים לא עמדו בנקודה אחת לאורך זמן, הרי שהמרחקים התארכו והצטמצמו בהתאם לתנועתם. לאור כל אלו אני סבורה שאין בפערים המסויימים בין המרחקים שתוארו כדי להקים ספק שיש לו השפעה של ממש על הערכת הראיות שבפני.

13. עניין הדינמיות רלוונטי גם לסוגיית נוכחותם של אנשים נוספים בסמוך לנאשם: בנושא זה קיים פער בין עדותו של ירדן בסה, אשר העיד כי בסמוך לנאשם עמדו אנשים נוספים, וכולם נעו כך שאחד שניים או שלושה נכנסו לסימטה ויצאו ממנה (עמ' 8 שורות 13-20), לבין עדות רותם דאי שתיארה מספר אנשים נוספים בסמוך לנאשם אך במרווח מסויים ממנו (עמ' 12 שורה 30, עמ' 13 שורה 19 והתרשים נ/3). אליק דוכובני לא התייחס ישירות לנושא זה. כאמור, גם בנושא זה אני סבורה שהעובדה שמדובר באירוע דינאמי בו מידי האבנים והבקבוקים נעים בשטח, מביאה לכך שסתירות מעין אלו אינן מהותיות ואין בהן כדי להקים ספק סביר במערך הראיות.

14. **העדרה של הרעלה** - כל עדי התביעה העידו כי הבחינו בנאשם מיידה את החפצים כשפניו מכוסים ברעלה שחורה, אולם הרעלה לא נמצאה בזמן מעצרו של הנאשם. העד ירדן בסה העיד על תנועת זריקה של חפץ בזמן המרדף אחר הנאשם, אולם לא ראה את הרעלה נזרקת והיא לא נמצאה בסריקה שנעשתה. העדרה של הרעלה מצביעה אכן על קושי מסויים בראיות התביעה. עם זאת, מהעדויות עולה כי לא בוצע חיפוש מקיף אחר הרעלה. העדים לא תיארו חיפוש בביתו של הנאשם או בחצר, וכל שתואר היתה "סריקה זריזה עם העיניים" בסימטה (עדת ירדן בסה). במצב כזה קיימת אפשרות סבירה שהרעלה נמצאה במקום כלשהו בסימטה והעדים לא הבחינו בה, נלקחה על ידי אדם אחר, וכדומה. אני סבורה, איפוא, כי העלמותה של הרעלה אינה מקימה ספק סביר בראיות התביעה.

15. קשיים בגירסת הנאשם

פירטתי לעיל את גירסת הנאשם בחקירת המשטרה ובבית המשפט, לפיה שהה בזמן האירוע בביתו ונעצר כשעמד לצאת מהבית. אין בגירסת הנאשם הסבר לתיאור שמסרו העדים בדבר מרדף אחר אדם שנראה מיידה אבנים ובקת"בים, שהגיע עד ביתו של הנאשם, אשר תיאור לבושו מתאים ללבושו של הנאשם באותו יום. באשר למרדף, כל העדים תיארו קשר עין רצוף כמעט מלא, להוציא שניות אחדות, מאז כניסתם לסימטה ועד ההגעה לבית הנאשם. העד בסה אף העיד כי בהתפצלות דרכים פנה שמאלה, והדבר תואם את התיאור שמסר הנאשם לגבי מיקום ביתו, בסימטה צרה בפניה השמאלית. (עמ' 18 שורות 12, 15). הנאשם העיד כי בסמוך למעצרו לא ראה אדם נוסף בסימטה (עמ' 21 בסיום החקירה הראשית), כך שאין אפשרות של טעות בזיהוי או החלפה בין הנאשם לאדם אחר.

המאשימה טענה למספר סתירות בגירסתו של הנאשם. חלק מהסתירות, כגון חוסר העקביות בנוגע לשעות יציאת הורי הנאשם מהבית, אינן משמעותיות בעיני. אולם יש משמעות לשינוי גירסתו של הנאשם בכל הנוגע למודעותו לאירועים שהתרחשו בסמוך לביתו. בחקירה הראשית טען הנאשם כי לא ידע מה מתרחש בחוץ ולא ידע שיש בעיות (עמ' 17 שורות 25, 26). בחקירה הנגדית טען כי יצא מהבית מאחר ששמע בלגן בחוץ ויצא לראות מה יש שם. לדבריו הוא שמע קול של שכנים בורחים וצעקות (בתחתית עמ' 18 ובראש עמ' 19). אותם אירועים ו"בלגן" בחוץ הם הם

האירועים העומדים ברקע כתב האישום שבפני. כך שטענתו של הנאשם כי לא היה מודע לאירועים אלה מהווה ניסיון להרחיק עצמו מן האירועים המסבכים, ועל כן יש לה משמעות ראייתית.

16. לאור כל האמור אני סבורה שהוכח בראיות שהן מעבר לספק סביר כי הנאשם שבפני הוא שיידה אבנים ובקבוק תבערה באירוע המתואר בכתב האישום, ואני מרשיעה אותו במיוחס לו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתנה היום, י' תמוז תשע"ז, 04 יולי 2017, במעמד הצדדים